

BREDASCHÉ

Staat-, Letterkundig en

NIEUWS-

Zondag en Maandag

COURANT.

Wetenschappelijk

BLAD,

3 en 4 Junij.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDÁ, van de Stads-Vaccinatours, de Heeren J. P. VAN MENS en R. A. VERLEGH, berispt ontvangen hebbende, van den tijd op welken door hen de Koepok-inenting aan onvermogenen weder zal kunnen plaats hebben;

Beëngen bij deze ter kennis van alle onvermogenende Ingezetenen, om het even of dezelve al dan niet uit de algemeene of bijzondere Armenfondsen ontfangend genietten, dat zij, na zich bij den Heer J. P. EELZERS tot het afleggen van een bewijs van toelating te hebben aangemeld, zich zelve of hunne kinderen, onder voormelde Heeren Stad-Vaccinatours, de Koepok-inenting kan niet kunnen laten toedienen, en deze daartoe, te beginnen met Woensdag den 6. Junij aanstaande, en vervolgens des Dingsdag van iedere week, des namiddags van drie tot vier ure, gedurende de maand Junij zullen werkzaam zijn in de kamer van het achergebouw van het Stadhuis, met waarschuwing aan de onvermogenenden dat zij geen aanspraak op ontfangst uit de algemeene armenfondsen kunnen maken, noch tot de bedeeling zullen worden toegelaten, tenzij door hen eerst kunne worden vertoond, dat hunne kinderen, welke meer dan een jaar oud en daarvoor vatbaar zijn, de kunstbewerking der Vaccinatie hebben ondergaan; en voorts met kennisgeving aan een iegelijk, dat geene kinderen op de openbare Scholen mogen worden toegelaten, dan die, van welke het zal bewezen zijn, dat aan hen de Koepok-inenting is geapliceerd of dat dezelve de Kinderziekte gehad hebben.

En opdat een iegelijk, en vooral de klasse van onvermogenende ingezetenen, zich daarnaar gedrage, zal dese worden afgekondigd en aangeplakt alomme waar zulks te doen gebruikelijk is.

Breda, den 2den Junij 1838.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUKES.

Frankrijk.

Paris, den 31sten Mei.

Het slot der zitting van gisteren heeft nog de belangrijkste discussie opgeleverd, die zich tot heden bij de behandeling van het budget heeft opgedaan. Men was aan het hoofdstuk gekomen van de administratieve inspectie in de departementen, bepaaldelijk over de gaathuizen en vondelingsgeesteliken. Door den heer Lamartine werd deze gelegenheid waargenomen, om de aandacht der kamer op het lot der vondelingen te vestigen, en zijne bezwaren in te brengen tegen de maatregelen die het bestuur nopens de geesteliken heeft gemeend te moeten nemen, om de misbruiken tegen te gaan, die uit de gemakkelijheid voortvloeijen, waarmede men tot heden de vondelingen opgenomen heeft. Deze maatregelen zijn van tweederlei aard, bestaande voornamelijk in de achtereenvolgende afschaffing der draaitourens en in de verplaatsing der kinderen van het ene departement naar het andere. Vooral tegen dit laatste stelsel bracht de heer Lamartine zijne bezwaren in; dat men de kinderen in jeugdigen leeftijd van de eene plaats naar de andere verschoorde, mogt zich nog laten toedragen, maar dat men daarmede vooriging, wanneer zij grooter geworden waren, tot zelfs den ouderdom van twaalf jaren bereikt hadden, wanneer gewoonte en erkentelijkheid eene kinderlijke genegenheid voor degenen die voor hen de plaats van ouders vervulden, hadden doen geboren worden, dit moet heeten hopen tweeden male tot vondeling te maken. Aan den anderen kant werden door den heer Delessert, den minister van binnenlandsche zaken en den president Dupin de maatregelen der administratie verdedigd. Het getal der vondelingen nam op eene schrikbarende wijze toe; te Paris nu, telde men op 1000 geborren 316 onrechte kinderen; het getal vondelingen ten laste van den staat, dat in 1783 40.000 bedroeg, was sedert verdrievoudigd; dat de staat de verlaten kinderen opnam sprak van zelf, maar dit was geen reden om de gelegenheid tot het te vondeling leggen te gemakkelijk te maken; het moet in tegenwoordige eene weldaad voor de kinderen heeten, wanneer men eenige hindernissen tegen het verlaten derselven in den weg stelde; het marshallische loch voor eene moeder was, haar kind nimmer weer te zien; door de verplaatsing nu kon zij dit nimmer, moest haar moederlijk gevoel opgewekt worden en zulks haar terug houden om het kind te verlaten, en dit had het bestuur met de verplaatsing voornamelijk op het oog gehad; wat de afschaffing der draaitourens aangaat, het gevoelen, of het nuttiger was dat dezelve al of niet bestonden, had steeds verschild. In sommige landen bestonden zij in het geheel niet. Na een langdurig debat trok de heer Lamartine zijn voorstel om een onderzoek nopens de zaak te bewerkstelligen, in, vooral op de beloften van den minister van binnenlandsche zaken,

dat het bestuur zelf door de ondervinding tot de beste wijze van beheer zocht te geraken, en dat men in het volgend jaar desnoodigender verslag zou doen. De overige artikelen van het budget van binnenlandsche zaken werden vervolgens afgehandeld.

In de zitting van heden heeft de kamer de gevraagde concessie voor de julfestien toegestaan. Door den minister van openbare werken werd vervolgens een ontwerp aangeboden, strekkende om aan den heer Cockerill concessie te verlenen voor eenen spoorweg van Calais naar Rijsel, over St. Omer en Warten.

De buitenlandsche handel van Frankrijk is, blijkens daarvan opgemaakte staten, op verre na in den tegenwoordigen tijd niet zoo vooruitgegaan als de binnenlandsche handel; de handelsberekingen met de vreemde mogendheden zijn op dezelfde hoogte gebleven, terwijl die van meest alle andere Staten zijn vooruitgegaan. In 1787 bedroeg de invoer omtrent 550 miljoen en de uitvoer omtrent 450 miljoen. 50 jaren later bedroeg de speciele handel met de andere landen, in- en uitvoer bijeengerekend, slechts omtrent 1100 miljoen. Wel is waar komt de koloniale handel op het eerstgenoemd tijdstip voor 350 miljoen voor, en thans slechts voor 125, maar aan den anderen kant is de waarde van het geld zeer verminderd, zoodat men rekenen kan dat de handel niets vooruit is gegaan. De handelsmarine op de kolonien is zelfs achteruit gegaan; in 1827 bedroeg het getal vaartuigen die op de kolonien voeren nog 917, en thans slechts 854.

Onder de aanzienlijke vreemdelingen te Paris begint men eene soort van emigratie op te merken; de meeste vertrekken naar Londen om er de aanstaande krooningsplechtigheden bij te wonen; de maarschalk Soult maakt zich mede tot zijn vertrek gereed.

Men geloof dat de koning, bij gelegenheid van de viering der aanstaande julfestdagen, aan *Hydr* en zijne mede-veroordeelden, die zich in gesetie tegen het uitgesproken vonnis hebben voerren, genade verlenen zal.

De heer Thiers is den 27sten Mei te Bordeaux aangekomen, althans naar Italië begerende.

Het dagblad *le Toulonnais* van den 27sten geeft berichten uit Algiers, die nader bevestigen, dat de maarschalk *Kallis* ernstig ongesteld is en het gouvernement van Algiers niet zal kunnen behouden. Het gemelde blad betreurt, dat het tot van Algiers schijnt te zijn, om gedurig van oeff te veranderen; hetgeen niet aan gunstig op het beheer der koloniale werken kan. Zoo de maarschalk *Kallis* zijne betrekking neêrlegde, meent men dat de generaal *Bugeaud* hem in den post van gouverneur-generaal zou vervangen.

Eene telegraphische depeche uit Bayonne van den 30sten Mei houdt het volgende:

Gisteren heeft de generaal O'Donnell Vera en Lesaca zonder wederstand bezet; er hebben geene de minste buitensporigheden plaats gehad.

Voor het overige heeft men heden niets bijzonders van de Spaansche grenzen vernomen.

In den koers der fondsen was heden, bij gisteren vergeleken, weinig verandering; de 5 pCt. bondt zich echter beter staande dan de 3 pCt., hetgeen wel bewijst, dat men weinig vrees voor de reductie heeft. De notering was heden (31 Mei): 5 pCt. 109.50; 3 pCt. 81.25; Nap. r. 190.80; Sp. Ardois 22.5; Portugal 24.25; Bank L. 100.

Duitschland.

Frankfurt, den 30sten Mei.

Naar men uit Berlijn schrift, zou het verblijf der meeste doorluchtige gasten aldaar waarschijnlijk nog tot den 10den Junij voortduren. De Koning van Wurtemberg zou met Hoogheidszelle dochters en hter Feeds vroeger naar zijne staten terugkeeren. Het Russisch Keizerlijk gezin zal denkelijk den Koning van Pruisen en het slot Fischbach in Silezie volgen, en van daar de reis oorden in het Reuzengebergte bezoeken. Daarna zal de Keizerin de baden gaan gebruiken, naar Berlijn terugkeeren en er tot den 10den herist vertoeven, terwijl de Keizer inmiddels naar Berlijn gaat, en tegen de helft van Junij naar Silezie vertrekt, van waar hij den Koning naar Pöplitz verzegelt.

In bijzondere brieven uit Hanover leest men dat de koning vroeger dan naar gemaak uit Berlijn zou vertrekken, om zich naar de Keizerlijke bronnen te begeven, alwaar hij den Hanoverschen kroonprins, haren zoon George, zoude ontmoeten. Van het vroeger aangekondigde plan om een huwelijk tusschen dien prins

en eene russische prinses (de grootvorstin Maria die te St. Petersburg is gebleven) tot stand te brengen, meende men dat niets zoude komen, daar anders de jeugdige vorst zich thans ook wel naar Berlijn zoude hebben begeven; de erf-groothertog van Mecklenburg Strelitz wordt gezegd naar de hand der vorstin te dingen. — Nog steeds werd er in Hanover over eene afreding van den heer von Schale gesproken. — Door het Hanoversche staatsblad is stellig weersproken geworden, dat de commissie uit de bondvergadering reeds verlag op de petitie uit Osnabrugge zoude hebben uitgebragt. — De verkiezingen voor de Hanoversche stenden waren nog geenszins alle reeds gedaan. De commissie uit die vergadering welke belast is met het rapport omtrent het ontwerp van constitutie, had haren arbeid nog niet volbragt; de kamer hield zich, in afwachting daarvan, bezig met beraadslagingen over ontwerpen van ondergeschikt belang. Ter gelegenheid van een protest hetwelk door Osnabrugsehe grondeigenaars ter zake van de verkiezing des afgevaardigden Möllmann bij de kamer was ingediend en over hetwelk eene seer warme discussie was ontstaan, was men in staat geweest de sterkte der partijen in de stenden te meten, en was het te zien gebleken, dat de constitutionele oppositie eene meerderheid van 34 tegen 20 ministeriele leden vormde, in weerwil dat de welsprekendste organen der regerings-partij toen zoo verre gingen van tot de orde te moeten geroepen worden. — Men wilde weten dat de regering bij het vernemen van de protestatie van den hanoverschen magistraat ter gelegenheid van de benoeming van haren afgevaardigde ter stendenvergadering, het voornemen had opgevat, om den ganschen magistraat af te zetten, en dat deselve nog niet geheel vrij van dit plan was.

— Den 20sten dezer is de tweede Sleeswijksche stendenvergadering geopend geworden. Bij dezelve zijn een aantal petitien ingekomen, vooral uit noordelijk Sleeswijk, waarbij op de vereeniging der Sleeswijksche en Holsteinsche vertegenwoordiging wordt aangedrongen.

— Uit Stuttgart meldt men, dat in den nacht van den 28sten dezer een hevig onweder boven die stad en dierzelfer westelijken omtrek was losgebarsten. De regen die hetzelfde vergezelde was in zulk eene mate neêrgevallen, dat muren van wijnbergen door denzelfden waren omvergespoeld en het water een voet hoog in de straten der stad stond. De wijnbergen en vruchtbomen, die door den winter- en voorjaarsvorst reeds veel geleden hadden, waren door sterke hagelbuijen nog meerder geteisterd.

— Uit Rome schrijft men van den 10den dezer: De koningin weduwe van Sardinië, die door hare liefdadigheid bij de bevolking van Rome zeer in achting staat, heeft dezer dagen een tegenbezoek van den Paus in haar hotel ontvangen, eene onderscheiding die slechts aan gekroonde hoofden te beurt valt. — De napelsche minister staats secretaris Delcarretto (wiens aankomst te Rome verkeerdelijk reeds vroeger is vermeld) is eergisteren hier aangekomen en heeft reeds bijeenkomsten met de kardinalen Lambruschini en Bernetti gehad, zoodat men meent dat de onderhandelingen (over de verruiling van grondgebied tusschen de regeringen van Napels en Rome) ras een aanvang zullen nemen. — De laatstelijk te Lissabon geaccrediteerde braziliaansche diplomaat, de ridder *Es de Macedo*, is thans hier als zaakgelastigde bij den Heiligen Stoel, om de hangende geschillen met de kerk te verëffenen. Dit is nu reeds de derde diplomaat, die in een tijdsverloop van weinig jaren wegens die geschillen hier verscheijnt. — Verscheidene leden van het *corps diplomatique* zullen ons dezen zomer verlaten. Onder anderen zal zich de russische gezant *Potemkin* naar Florence begeven, bij welk hof hij tevens geaccrediteerd is. — De oostenrijksche nuntius bij de Porte, de baron von *Sturmer*, bevindt zich hier en zal binnen weinige dagen zijne reize naar Weenen voortzetten. — Eene uitvinding welke door aekeren Dr. *N. Lewski*, uit Athene geboortig, alhier gemaakt is, trekt de bijzondere oplettendheid; dezelve bestaat daarin, dat het hem, met opzigt tot de beweging van schepen en wagens, gelukt is de stoomkracht door zamengeperste lucht te doen vervangen. Dezer dagen zal een vaartuig, hetwelk naar zijne uitvinding met scheppraderen is ingerigt, op den Tiber eene proefvaart houden.

— Uit Konstantinopel meldt men van den 9den dezer, dat het departement van oorlog last had ontvangen om de verzendingen van troepen naar Azie te staken, maar tevens te zorgen dat de effectieve voet des aziatischen legers nauwkeurig in stand wierd gehouden, en de troepen goed van alles voorzien wierden. Van de reis des Sultans naar Klein-Azie vernam men niets naders.

De *Turksche Monitor* heeft, bij gelegenheid van de krachtdadige maatregelen die de Porte tot verdere wering der pest verordend heeft, een zeer opmerkelijk artikel tegen het fatalismus geplaatst, waarin hetzelfde betoogt, dat, hoewel alles wat op aarde voorvalt in de hand der Voorzienigheid staat, deze echter gewoonlijk de gevolgen met de oorzaken verbonden heeft; en dat even als zij wil dat men spijs zal gebruiken om het leven te rekken, en geneesmiddelen om kwalen te herstellen, zij ook wil, dat men de onheilen die ons bedreigen door gepaste middelen trachte af te wenden.

— Het berestigt zich dat de orde op Hydra volkomen hersteld is. Berigten uit Athene van den 10den mei houden, dat Koning Otto aan den gouverneur des eilands, den heer *Bakmar*, zijne gouden orde van den Verlosser geschonken had, voor den moed en de getrouwe pligtsvervulling die hij in zijnen gevaarvollen toestand op Hydra betoond had. Den laatsten der vorige maand had zich de grieksche minister voor de marine met eene genoegzame magt naar het toneel van den opstand begeven; den 6den dezer trok eene afdeeling koninklijke troepen de stad binnen en werd de verjaagde gouverneur onder de toejuichingen des volks weder in zijne functie hersteld. Een geestelijke op Potos dien men van opruijing ver-

daacht hield, werd vervolgens, met en benevens de marine-kas, uit voorzorg van daar naar Athene overgevoerd. Overigens heerschte er thans op de beide eilanden eene gewenschte rust.

— Te Weenen waren den 25sten dezer genoteerd: 5 pCt. 107 $\frac{1}{2}$; 4 pCt. 101 $\frac{1}{2}$; 3 pCt. 82 $\frac{1}{4}$; Bankaot. 1461.

N e d e r l a n d e n .

BRAND, den 2den Junij.

De heer *C. A. Wieringa*, die, in navolging van zoo vele andere toonkunstige leer-inrigtingen bij ons te lande, ook hier sedert een paar jaren eene zangschool voor de aankomende jeugd heeft tot stand gebragt, zal, even als verleden jaar, op aanstaanden Vrijdag, den 8sten dezer, eene tweede proeve der muzikale vorderingen zijner nagenoeg 40 kweekelingen in den schouwburg dezer stad geven. Wij durven ons, op grond van het Concert in 't afgeleopen jaar, eenen aangename avond bij deze proeve voorstellen, te meer dewijl het schijnt, dat de prijsuitreiking ditmaal op eene luisterrijker wijze zal plaats hebben, dan vroeger het geval was, en een geacht spreker zich wel met dit belangrijke der taak van den heer *Wieringa* heeft willen belasten. Na afloop, zullen wij een nader bericht nopens een en ander mededeelen. Het Concert, waarvoor gratis toegangskaartjes door den directeur worden afgegeven, is op de volgende wijze ingerigt: I. *Afdeeling*. 1. *Ouverture*. 2. *Romance*. 3. *Romance*. 4. *Variaties voor de Piano*. 5. *Nocturne*. 6. *Koor*. — II. *Afdeeling*. 1. *Ouverture*. 2. *Koor*. 3. *Romance*. 4. *Quatremains*. 5. *Tweestemmige Nocturne*. 6. *Koor*.

— Gisteren middag ten één ure is, ter voldoening aan Z. M. besluit van den 10den April jl., door den president, de vice-presidenten en leden van den Hoogen Raad, in handen des Konings, de bij art. 29 der wet op de zamenstelling der regterlijke magt vaalgestelde eed afgelegd; en is daarna dit hooge regterlijk collegie door Z. Exo. den minister van justitie, als hiernede door Z. M. belast, in de groote vergaderzaal van het Hooft gerechtshof te 's Gravenhage plegtig geïnstalleerd geworden. Des namiddags vereenigde zich dit collegie, met de daartoe behoorende ambtenaren, bij genoemden minister, alwaar groot diner werd gehouden.

— Z. M. heeft, in plaats van mr. *A. Broca*, door Hoogdeselve tot griffier van den Hoogen Raad benoemd, den post van secretaris-generaal bij het departement voor de kolonien *ad interim* opgedragen aan den heer *Elias*, oostindisch ambtenaar op wachtgeld.

In een onzer bladen leest men weder een correspondentie-artikel uit Londen tot onze aangelegenheden betrekking hebbend. Daarin wordt gezegd, dat het schier niet mogelijk is met eenige zekerheid te vernemen, hoe ver de onderhandelingen over denzelfden gevorderd en welke de gevoelens zijn der verschillende Mogendheden van welke hare oplossing afhangt, daar deze zaak zeer geheim wordt behandeld. Hetgeen andere dagbladen daarentrent hebben medegedeeld waren, volgens dien correspondent, niet veel anders dan loutere gissingen, die men hoopte, dat door de berichten niet mochten worden gelogenstraft. Alleen kon men vernemen, dat de zaken van het 's Gravenhaagsche kabinet wel gingen en het engelsche kabinet deszelfs meer was toegedaan. Zijn mijne inlichtingen nauwkeurig — dus begint de berichtgever, — dan moeten de Mogendheden het daarover eens zijn, dat de 24 artikelen, wat het grondgebied betreft, behooren gehandhaafd te worden; maar bestaat er van zekeren kant nog geene afdoende beslissing omtrent het gewichtige punt der schuld, of liever van de door België aan te zuiveren achterstallen. Is dat zoo, dan zal het gelukken of niet gelukken der eindechtiging daarvan wellicht kunnen afhangen; hier althans wordt algemeen in twijfel getrokken, of uw gouvernement, na 's konings stellige verklaring deswege, niet genegen soude zijn, daarin te treden, wanneer hij het aangenamen traktaat zijne algeheele uitvoering erlangt.

Daarentegen wordt uit 's Gravenhage aan een ander dagblad gemeld, dat de dezer dagen bekend geworden voor onze zaken bijzondere gunstige correspondentien uit Londen volkomen overeenstemmen met hetgeen men uit eene echte bron te 's Gravenhage zou vernomen hebben, namelijk dat de conferentie eenstemmig besloten had het traktaat der 24 artikelen met onzen Koning te tekenen, en men dus zeker kon zijn dat de Hollandsch-Belgische kwestie spoedig geheel afgedaan soude zijn; ofschoon — wordt er vermeld — er van eene algeheele uitvoering des traktaats nog geen kwestie kon zijn, daar deze na de sluiting van hetzelfde, tusschen Holland en België eerst moest plaats hebben.

— Door de regtbank van eersten appel te 's Gravenhage is dezer dagen een belangrijk vonnis gewezen in de zaak van het polderbestuur van den binnen- of molenpolder onder Zwammerdam tegen den dijkgraaf van Rijnland, die eene executie en een arrest tegen den molen o. a. van gemelden polder had gedirigeerd. Bij dit vonnis is de tot dusverre onbesliste vraag: of de bestuurschappen en dijkstoelen al dan niet eettige regtsmagt hebben, ten nadeele dier collegien opgelost.

— Uit Arnhem wordt van gisteren bericht, dat het zich laat aanzien, zal het hier dezer zomer bijzonder levendig zijn. Overal in onze schone omgeving hebben er reeds uit alle oorden des lands bestellingen te komen, en zijn er talrijke bestellingen gedaan. Te Velp is een der voornaamste logementen met een groote zaal verricht, bestemd voor eetzaal bij buitengewonen maaltijden en het geven van partijen. Op Roozendaal is een nieuw logement op eene fraaie ligging gebouwd, en verwacht men van dezen met zorg gekozen kastelein eene goede bediening. Nadat bij de stad, aan het prachtige Sonabeek, en de zoogenaamde *tuin* of *Reeberg*, een half kwartier van de stad aan den Urdijkweg en den Rijn gelegen, waar men van den heuvel een uitstekend en zeer afwisselend uitzicht heeft, lokte het wassende water en de lieflijke nachtegaal dagelijks veel gezelschap, zodat er waarschijnlijk plaats

te kort zijn zal; wanneer, naar wij vernemen hebben, het schoone muziek der stedelijke schutterij er zich van tijd tot tijd wel zal willen doen hooren."

Al de regeringsleden van Brussel zijn bij de verkiezing op eergisteren door de overgrote meerderheid der kiezers weder ingekoren geworden. Het bewind te Brussel bevindt zich daardoor in eene moeilijke gesteldheid tegenover de stad Brussel geplaatst, en men stelt er te Brussel dan ook veel belang in, om te weten, welke houding hetzelfde thans in deze zaak aannemen zal.

Dat de uitlag der verkiezing door het een of ander openbaar vertoon zou gevolgd worden, was te voren openlijk gezegd. Volgens het verhaal van *le Commerce belge* verzamelden zich eergisteren avond, na het uitgaan van den schouwburg, een drie of vierhonderd personen op het plein, en hieven de kreten aan, *live de stedelijke regering! leve de burgemeester! weg met de kalot! weg met de Theux!* Voor de woningen van den burgemeester *Roupe* en den heer *Gendebien* werden patriottische liederen aangeheven, waarna men naar de bovenstad, naar de woning van den minister *de Theux* trok. Verscheidene politie agenten door een piket guides ondersteund, verhinderden aan de straat *de la Loi* den doorgang; op de vraag wat de opleep, beteekende, was het geroep, dat men den heer *de Theux* een charivari wilde geven; de toespraak en aanmaningen om niteen te gaan vruchteloos zijnde, reed het piket guides in den draf op de hoop volks toe; het hotel van den minister werd door een bataillon troepen bezet; de verzamelde hoop verspreide zich en de rust werd hersteld. Er zouden eenige arrestaties plaats gehad hebben.

Daarom dat van het bewind te Brussel afhankelijke bladen was eergisteren aangekondigd dat het bestuur voornemens was om de kamer van *la Loi* te roepen, ten einde te beslissen in de moeilijkheden die met opzigt tot de stad Brussel en hare regeringsleden gerezen zijn. Daar het officieel orgaan der bewindlieden van die bijeenroeping sedert niets meldt, beweert de oppositie dat de ministers met voordacht dit berigt hebben geplaatst, om de kiezers op het oogenblik der verkiezing te misleiden en te doen denken, dat het bewind thans gesind was om in de kwestie toe te geven.

— Het ministerieel blad *l'Indépendant* licht nader het gisteren gegeven berigt toe nopens hetgeen wederom in den strategischen omtrek van Luxemburg is voorgevallen. De belgische vlag was in het dorp *Niederauwen*, binnen den strategischen omtrek, nevens den vrijen weg, die het garnizoen naar de Pruisische grenzen voert, geschenen geworden. Ten gevolge daarvan, heeft een pruisisch detachement zich naar de plaats begeven; de burgemeester was afwezig, maar een douane-beambte werd in bewaring genomen en de vlag afgehaald. Volgens het brusselsch blad, schenen de Pruisen eerst voornemens in het dorp te blijven, doch zij waren daarna afgetrokken en hadden hunnen arrestant weder vrijgelaten. Opmerkelijk is het, dat het belgisch ministerieel blad zich thans genoopt gevoelt, om dergelijke vertooningen van plaatsen binnen den strategischen omtrek gelegen, als geheel nutteloos, af te keuren.

Te Luik had zich op de eerste tijding, het gerucht verspreid, dat het garnizoen der vesting de dorpen in den strategischen omtrek, *Beaumont* en *Stavelot* had ingesloten. (1 Juni) Nap. r. 93 1/2; Antw. 100 3/4; Braz. 80 1/4. — Wissel op Amst. en Rotterdam, kont. en pap. v.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De hoogleeraar *Ewald* heeft den 23sten mei te *Tübingen* zijne voordrachten voor een talrijk publiek begonnen met eene voordragt over de theologie des Bijbels. — Omtrent den Prins *Max van Beijeren* heeft men te *München* tijdingen uit *Cairo* tot den 25sten April bekomen, alwaar toenmaals de Prins uit *Op-per-Egypte* was teruggekeerd. Hij had met zijn gevolg de tweede katarakt bereikt en eene aanzienlijke hoeveelheid natuurkundige en historische voorwerpen bijeenverzameld. De doorluchtige reiziger zou nu *Cairo* verlaten en den togt door de Woestijne naar *Syrie*, *Jerusalem*, den *Libanon* en verder naar *Bairut*, *Smyrna* en *Konstantino-pel* ondernemen.

ENGLAND. — Onlangs werd in eene der zittingen van de koninklijke Aziatische Maatschappij te *Londen* een brief gelezen van den majoor *Rawlinson*, uit *Tehran* van januarij 11. gedagteekend, waarin hij meldt dat van zijne uisporingen omtrent de vele in *Perzië* nog gevonden wordende beitel- of wigvormige opschriften, en dat het hem gelukt was dezelve tot op eene zekere hoogte te ont-cijferen. Een dergelijk opschrift te *Bisitoon*, een duizendtal regels groot, behelsde het verhaal der overwinningen van *Darius Hystaspes*; een ander, te *Persepolis*, hield het verhaal der overwinningen van *Xaaxus*, benevens vele ophelderingen over het oude *Perzië*, vooral over de overwinning der *Macedoniërs*. De majoor *Rawlinson* voegde bij zijn brief een afschrift van het begin van het opschrift te *Bisitoon*, bevattende de geslachtstrekking van *Darius Hystaspes*, welke de opgave van *Hieronorus* bevestigde, zoo als die in het 11de hoofdstuk van het 7de boek wordt vermeld. Indien de maatschappij in deze proeve belang stelde, zou de heer *Rawlinson* zijne pogingen voortzetten, en daartoe werd besloten, bij de dankbetuiging der maatschappij, den majoor aan te moedigen. — Drie der voortnaamste tegenwoordige dichters van *Groot-Brittannie* houden zich tegenwoordig bezig met de levensbeschrijving zamen te stellen van eenige der voornaamste toekenschrijvers uit den tijd der regeringen van *Eliza-*

zabeth en *James I: Campbell* heeft het leven van *Samuel Johnson*; *Southey* die van *Raymont* en de *Flachter*, en *B. Conway* het leven van *Johnson*.

FRANKRIJK. — Op voordragt van den minister voor het openbaar onderwijs, *de Salvandy*, heeft koning *Lodewijk Philips* eene nieuwe organisatie gegeven aan de school voor de levende oostersche talen te *Parijs*. Daarbij wordt onder anderen bepaald, dat deze school uit zeven cursussen zal bestaan; te weten: het arabisch letter-schrift, het turksch, het armenisch, het hedendaagsch en het klassiek grieksch, het gewoon arabisch en het hindostanssch. De school staat onder het toezigt van den minister en meer onmiddellijk onder dat van een uit de hoogleeraren gekozen president, die voor den tijd van vijf jaren benoemd wordt, en die tevens, zoolang de school aan de koninklijke Bibliotheek verbonden blijft, van regtswege medebewaarder der bibliotheek is. De cursussen, beginnende met 1. November, duren het geheele jaar voort; zij zijn in twee halfjaren verdeeld, tusschen welke eene achtdaagsche vacantie plaats heeft. De lessen worden driemaal 's weks, telkens een uur lang, gegeven; zij zijn openbaar; ieder hoogleeraar houdt een register waaru de kweekelingen zich doen inschrijven; en telke drie maanden worden deze inschrijvingen vernieuwd. Na twaalf inschrijvingen, of drie jaren, en na voorafgaand examen, ontvangt de kweekeling den titel van gegradueerde in de oostersche talen. De hoogleeraren worden door den koning benoemd en zullen, te rekenen van 1842, slechts uit de gegradueerden worden gekozen; zij moeten Franschen zijn, gelicencieerden in de letteren en den ouderdom van 25 jaren bereikt hebben; hunne jaarwedde bedraagt 5000 fr. De leden van het Instituut kunnen zonder eenigen anderen titel tot hoogleeraren in de oostersche talen worden benoemd. De benoeming der sup-pleanten blijft op de voordragt der professoren aan den minister overgelaten. In zijn rapport aan den koning, het reglement voorafgaande, zegt de minister voor het openbaar onderwijs onder anderen, dat de school der oostersche talen, die in den aanvang slechts drie leerstoelen bezat, sedert bijzonder was toegenomen en Frankrijk tot wezenlijken luister had gestrekt; dat sedert veertig jaren de meeste groote Europeesche Staten hunne kweekelingen derwaarts hadden gezonden en hunne geleerde orientalisten het zich eene eer rekenden tot dezelve te hebben behoord. Na voorts het belang der school uit het staatkundig en handelspunt te hebben aangetoond, betoogt de minister de noodzakelijkheid der tegenwoordige nieuwe organisatie, waarbij ten opzichte der vreemde kweekelingen speciale bepalingen zijn vastgesteld, ten einde dezelve voortdurend tot bijwoning der lessen uit te lokken. — In de zitting der Akademie van wetenschappen van den 28sten II., werd door den heer *Dumas* een brief van den Duitschen scheikundige *Lizze* gelezen, waarin deze den eerstgenoemde ten opzichte van zijn twist met de heeren *Patoux* en *Benzelius* volkomen gelijk geeft en hem aanspoort, om denzelfden weg dien hij tot heden gevolgd is te blijven bewandelen. Wat de stellingen van den heer *Benzelius* aangaat, de heer *Lizze* vindt het natuurlijk dat hij de oude beginselen der scheikunde verdedigt, waarop zijn arbeid berust; maar men moest daarom zich niet laten terughouden om vooruit te gaan, en zich door het over de wetenschap nieuw opgegaan licht te laten leiden. — In de gewone Parijsche nieuws-correspondentie van den 30sten Mei II. komt men terug op den in het vorig jaar in *Frankrijk* uitgelooften, doch niet behaalden prijs, omtrent het afdoend vermogen van het magnetismus. Wij nemen hier over hetgeen de fransche berigtgever deszwaande zegt: "Men zal zich herinneren dat de Akademie der Wetenschappen, nu een jaar geleden, eene bijzondere commissie benoemd had, om de zittingen die voor het magnetismus gehouden werden bij te wonen. De conclusien van het uitgebragt verslag waren verre van gunstig. De heer *Barral*, de eenige der magnetiseurs die bewilligd had om in het strijdperk te treden, kon de door hem aangekondigde verschijnselen niet herhalen. De heer *Barral* kwam tegen deze uitspraak op en een lid der Akademie, de heer *Brady*, den anders niet uit te maken twist tot een einde willende brengen, loofde een prijs uit van 3000 fr. aan den somnambule, die las, zonder behulp van het licht, van de oogen en de handen. Een geneesheer van *Montpellier* vermeent thans het vraagstuk opgelost te hebben. De somnambule is elf jaren oud; het is zijn eigen kind, hetwelk de heer *Praxias* tot dezen buitengewonen staat van helderheid brengt. Geen vermoeden van bedrog kan hier oprijzen. Het jonge meisje wordt een dikken zwart zijden doek voor de oogen gebonden, aan de benedenzijde is een band met een aansluitende zelfstandigheid, strekkende om de ruimte te sluiten, welke anders tusschen de neus en de wangen blijft. Met die soort van masker voorzien, leest het jonge meisje 't zij gedrukt of geschrift. Het verdient opmerking, dat zij zich daarbij van haren wijsvinger bedient, waarmede zij het begin van het eerste woord, als om eene proef te negen, voelt; doch houdt daarmede spoedig op. Hoe verwonderlijk deze daadzaak moge zijn, zij voldoet niet geheel aan de voorwaarden door den heer *Brady* geveerd, want het jonge meisje kan niet lezen met de handen op den rug gebonden, of wanneer men een donker voorwerp tusschen het schrift en den doek houdt die haar de oogen bedekt. De heer *Brady* echter deze punten ter zijde latende en het verschijnsel zoolks de hoogleeraren van *Montpellier* het gezien hebben reeds buitengewoon genoeg vindende, verlangt het zelf te aanschouwen. De heer *Picquaire* wordt verzocht met zijne dochter te *Parijs* verwacht en schijnt zich verheugd te achten, van ook de ongeloofigsten te overtuigen." Het opmerkelijk het verschijnsel, naar dit berigt, tueschijnt, komt het ons voor, dat het hier vereischt gebruik van de vingers en de mistakking der proeve, zoodra een donker voorwerp tusschen beiden komt, de waarde van het bewijs aanmerkelijk verzwakt. Wij hopen echter nader te kunnen mededeelen welke de uitslag der proeven te *Parijs* zal zijn.

MET HOOG TOESTEMMING.
zal J. VAN RIEL, in 't Hof van Holland, een B.A.L. geven, op Donderdag den 7. Junij 1838, de Entree voor een Heer, met of zonder Dames, is bepaald op 99 Cents. Het B.A.L. afrekening nemen des avonds ten negen ure.

MET HOOG TOESTEMMING.
Op gansstaanden Dingsdag den 5. Junij zal er in het Locaal AMICITA alhier B.A.L. worden gegeven, ter gelegenheid van de BREDASCHE KERMIS. De aanvang zal ten 9 ure des avonds plaats hebben. De Entree is bepaald op f 1.50, voor een Heer met Dame, waarvoor eene Flesch Wijn aan het Buffet zal worden afgegeven.

De Ondergeteekende berigt door deze het geëerd Publiek dezer Stad en Omstreken, dat hij zyne STEENDRUKKERIJ verplaatst heeft van de Ginnekebrug naar den Hadgdyk, bij de Tolbrug, Lett. B., N°. 302.
Hij beveelt zich bij voortdaring in ieders gunst, belovende tevens keurig Werk tegen de civielste prijzen te zullen leveren.
Breda, den 30. Mei 1838.
T. M. J. VAN ROOSMALEN.

Door vrijwilligen afstand van Meisfrouw MARIA UTER-LEMMINGE, zal de betrekking van KOSTSCHOOL-HOUDERESSE van JONGE JUVFROUWEN, binnen deze Stad Geertruidenberg, op den 1. November aanslaande, vacant worden, waarom Onderwijzeressen, de vereischte bekwaamheden hebbende tot het geven van Onderwijs in de Nederduitsche en Fransche Talen en in de Handwerken, tevens voorzien zinde van eene Acte van algemeene toelating en Getuigschriften van goed gedrag, naar dezen Post willende dingen, uitgenoodigd worden, zich in Persoon of met auctoritatie Brieven te verspregen bij den Heer Burgemeester van Geertruidenberg, vóór of op 10. Julij aanstaande.
De Voordeelen, aan deze betrekking verbonden, zijn, eene Jaarwedge van *Honderd Guldens*, behalve de Schoolgelden, vallende de dag van het versprekend Examen, door middel van de bydragen voor het Lager Onderwijs, nadet worden bekend gemaakt.
Geertruidenberg, den 1. Junij 1837.
Op taal van het Stedelyk Bestuur,
BLANKERS PASQUE,
Secretaris.

Verkoop op Regterlijk Gezag.
Op Woensdag den 6. Junij 1838, des voormiddags ten elf ure, zal, door het Ministerie van JOSEPH ALBERT HOL-LANDERS, Denyvaarder bij de Regtbank van Eersten Aanleg te Breda, wienende aldaar, voor het Gemeentenbuis te Dintelaard, in 't openbaar aan den meestbiedende, ten om kontante Bestelling, Verkocht worden: Eene partij GLAS en AAROE-WERK en ander, inagaders Kabinet, Stoeien, Tafels, Spiegels en verder Huistand, zoo als al hetzelfde ten dage, ure en plaats voormeld, ten Verkoop zal worden aangeboden.
ZEGT HET VOORT.

Op Woensdag den 6. Junij 1838, en volgende dag, PU-BLIEKE VERKOOPING, in de nieuw gebouwde Verkoop-zaal, op de Veemarkt te Breda, van eene aanzienlijke partij MEUBILAIR en andere GOEDEREN, waaronder een zeer fraai Chineesch beschildert SEGRETARE, een goede PIANO-FORTE, een extra fraagje Juwelen SPELD, enz. Dags te voren op de gevone uren te zien.

Openbare Vrijwillige Verkoop.
te Breda.
SERAFFAAN KUIPERS VAN GENDEREN, openbaar No-taris, zenderende te *Kluisen*, Kanten *Wagenvyk*, zal, voor een principel, ten huize en herberge van G. KLERKX, in het Bonte Beemd, te Baardwijk, op Vrijdag den 8. Junij 1838, des namiddags om 5 ure, sijnal publick Verkoopen:
1. Koop:
Een BOKKENHUIS, STAL, SCHUUR, ERVE en LAND, staande en gelegen te Baardwijk, aldaar genant: *het Jaagveld*, strekkende van de Straat tot aan de Looit, Sectie D., N°. 55, 60 en 61, groot 62 Roeden, 5 Ellen.
Ingezet op . . . f 18,00
Verhoogd met . . . 50,00

2. Een perceel BOUWLAND en DRIES, gelegen als voren, strekkende van de Looit tot aan het eerste Sein, Sectie D., N°. 67 en 68, groot 1 Bunder, 67 Roeden, 80 Ellen.
Ingezet op . . . f 150,00
Verhoogd met . . . 50,00
Deze perceelen zullen eerst afzonderlijk en daarna gecombi-neerd worden afgehangen.
3. Koop:
Een perceel BOUWLAND, gelegen over het eerste Sein aldaar, Sectie D., N°. 101, groot 75 Roeden, 10 Ellen.
Ingezet op . . . f 360,00
Verhoogd met . . . 15,00
4. Koop:
Een perceel BOUWLAND, gelegen als voren, over het 2de Sein, Sectie D., N°. 196, groot 69 Roeden, 90 Ellen.
Ingezet op . . . f 300,00
Verhoogd met . . . 25,00
5. Koop:
Een perceel HOOILAND, gelegen te Baardwijk, over de 3de Brug, Sectie E., N°. 43 en 84, groot 70 Roeden, 20 Ellen.
Ingezet op . . . f 570,00
Verhoogd met . . . 30,00
ZEGT HET VOORT.

POOR HET RIJK.
Amortisatie-Syndicaat
Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.
PROVINCIE NOORD-BRABAND. AGENTSCHAP BREDA. EERSTE RESORT.
VERPACHTING VAN GRASGEWAS.
De AGENT van het Domein te Breda, alsdaartoe behoor-lijk geautoriseerd, zal, op Donderdag den 7. Junij 1838, des voormiddags om tien uren, ten Huizen Herberge van J. VAN ALPHEN, in den Zandberg, buiten de Ginnekepoort te Breda, en ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSEN, residerende te Breda, publick Verpachten:
Het GRASGEWAS van de Koninkrijken der Vesting Breda, in 24 perceelen verdeeld, en zulks voor het seizoen van 1838.
De Konditien van Verpachting liggen ten Kanton van den Agent voor een ieder ter lezing.
De Agent voornoemd,
M. SMITS.

STOOMBOORTEN
WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN.
Varende in het Sturtveertusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vroe versa.
Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE, alle dagen 's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN, alle dagen 's morgens ten 6 ure.
Zullende dadelijk bij aankomst te Rotterdam eene zeer ge-schikte DILIGENCE gereed zijn, om de Passagiers naar 's Hage te vervoeren, terwijl 's morgens ten half vier ure te 's Hage bij J. STAAS, op de Bierkade, zal afsneden eene DILIGENCE, ten einde voor het vertrek der STOOMBOOT te Rotterdam aan te komen.

STOOM-JAGT
PRINSES MARTIANNE
van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,
Junij 1838.
Van MIDDELBURG. Van ROTTERDAM.
Dingsdag 5, 's morg. 8 uur. Woensdag 6, 's morg. 4 uur.
Vrijdag 8, 's morg. 8 uur. Zaterdag 9, 's morg. 5 uur.
Zondag 10, 's morg. 6 uur. Maandag 11, 's morg. 7 uur.

DE BROESE & COMP. Breda.
OFFICIEREN VAN WAFFENING-BIJ DE KORPSEN.
DOD.
T. MEIJER,
Luitenant-adjutant der 12de afdeeling infanterie.
ROOYENDE DRUK, PRIJS 1/10.
DE CHATEAUBRIAND, *Gongres de la Guerre d'Es-pagne*. *Negociations*. *Soliman*. *Espece*. *Vol.* 1. 1.80.
DE LAMARTINE, *La chute de Napoleon*. 2 vol. 1.60.